

SZENTKIRÁLYI

HÍRMONDÓ

FÜGGETLEN KÖZÉLETI HELYI LAP www.szentkiraly.hu

Nőnap – azért ez sem maradt el...

Igaz, hogy március 8-án már online tanultak az általános iskolások is, de a nőnapot még éppen sikerült megünnepelni 5-én, pénteken. A képek a 3. osztályban készültek, de minden osztályban készültek a fiúk (és a kedves szülők) kis virággal, ajándékkal.

Tető alatt bölcsődénk

CSENDES HÚSVÉT

Más volt ez a húsvét a korábbiakhoz képest. Üresek voltak az utcák, nem jártak locsolkodók, vagy csak alig. Elmaradtak a vendégjárások. Persze az időjárás sem emlékeztetett a szép keresztény ünnepünkre, ha csak nem néhány „tojásfa”, alatta hűsölő „nyuszikkal”. Köszönet az áldozatos munkáért!

A TARTALOMBÓL:

- Művelési ágak Szentkirályon
- Focipálya helyén iparterület
- Egyházi oldalak • Iskolai beíratás a szentkirályi iskolában •

Pályázati felhívás fecskeházi lakásra

Szentkirály község Önkormányzata nyílt, egyfordulós pályázatot hirdet a Szentkirály, Sallai u. 10. szám alatti Fecskeház emeleti 4. számú bérlakás lakás céljára történő bérbeadására legfeljebb 5 év időtartamra. A pályázatot a Polgármesteri Hivatalba **2021. április 26-án hétfőn 16 óráig** lehet benyújtani papír alapon. Részletes pályázati felhívás és további tájékoztatás is ott kapható, vagy a polgarmester@szentkiraly.hu email címen.

Felhívás óvodai jelentkezésre

Értesítjük az érintett szülőket, hogy a 2021/2022. nevelési évre történő óvodai beiratkozásra az alábbi időpontban kerül sor: **2021. május 5. (szerda) 8-tól - 17 óráig, 2021. május 6. (csütörtök) 8-tól - 12 óráig.** A nemzeti köznevelésről szóló törvény szerint a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A gyermek óvodai beiratásához szükséges közokiratok, dokumentumok, jelentkezési lap, egyéb tudnivalók felsorolása elérhető a szentkiraly.hu honlapon.

Az Önkormányzat háza tájáról jelentem

Testületi ülések megtartása nélkül működünk továbbra is. Volt ugyan egy egyeztető megbeszélés a testülettel, ami a polgármesteri döntéshozatalt segítette a közös bölcsesség kialakításával. Itt alakítottuk ki a Templom utca 3. szakaszán a telkek eladási árát is. A legkisebbek 3,5, a legnagyobbak 4 millió forintba kerülnek. Ez egyelőre a leendő vevők felé csak tájékoztatás, ugyanis a közművesítés még nem fejeződött be, adásvételi szerződés aláírása pedig csak ezt követően történhet. Ezzel együtt is április végén várhatóan sor kerül az első telkek eladására.

Másik kérdés az Ipartelep parceláinak bérbeadásával összefüggően az ingatlanok majdani eladási árának meghatározása volt. Az ár kialakítása során több szempontot kell mérlegelnünk, köztük azt is, hogy a bérleti időszak várható 6 éves tartama alatt nem történhet meg az értékesítés, így a következő testület nevében köteleződnünk el. Másrészt az is fontos, hogy a leendő bérlőnek ugyan elővásárlási jogot biztosítunk, ám vételi kötelezettség részéről nem áll fenn, az általa kötelezően építendő épület/építmény elhelyezésére és gazdasági tevékenységének folytatására továbbra is rendelkezésre áll a bérleti jogviszony.

Az ipari területek hasznosítása kapcsán kellett gyors lépésről dönteni a

Helyi Építési Szabályzat tekintetében is, ami a mostani Gip-2 építési övezeti besorolás módosítását célozza „különleges övezet” besorolássá. Ennek lényege, hogy az ingatlanokon szolgáltatás célú épületek is elhelyezhetők legyenek, amit a mostani besorolás nem tesz lehetővé.

Építkezéseink zajlanak. A bölcsőde építésénél legszorosabb a tempó, ám a mesterek időjárással és betegséggel is dacolva, úgy tűnik behozzák a korábbi időcsúszást. Már az előzetes felmérés is megtörtént a szülők körében a szeptemberi nyitáshoz. Ennek alapján valószínű, hogy szomszédos településekről is tudunk fogadni gyermekeket.

A Polgármesteri Hivatal nyitvatartása a veszélyhelyzet ideje alatt a következő:

Pénztár (szerda kivételével) minden nap 8-12 óráig.

Hivatali ügyek intézése (családsegítés is!) ugyanebben az időpontban, vagy telefonon előre egyeztetve az illetékes ügyintézővel. Családsegítő telefonszáma: 70/459-2484, Hivatal központi száma: 76/597-011.

Vigyázat! A maszkhasználat minden település belterületén az utcán és a közterületeken kötelező!

Szabó Gellért

Művelési ágak Szentkirályon

A cikksorozat végére maradt a nádas területek felmérése. A statisztikai számok csalókák, hiszen ma az is nádas, ahol időnként megáll a víz és pár nádszál van benne. Érdekes lenne a 70 évvel ezelőtti pusztá látványa. Sokfelé egész évben vízállásos, nádas, sásos, csádás területek voltak. Természetesen ehhez tartozott a ma már elképzelhetetlenül gazdag élővilág. A csendet nem zavarta a civilizáció fülsiketítő zaja. Tavasszal százával ellepték a vizek partját a fácantyúk nagyságú pólingok, vagy ahogy akkor hívtuk, szélkiáltók. Ekkor érkeztek az északra vándorló gerle nagyságú tirke-tarka pajzsos cankók. A vizek partján, tocogókban bibicek, nagygodák, sárszalonnák ta-

nyáztak. A sekélyebb vizekben gólyák, gémekek vadásztak. A vizekben, nádasokban vadkacsák, szárcsák, guvatok, rétihéják, nádírgók éltek, fészkeltek. A vizek tele voltak békák tömkelegével, esténként óriási bákazenét csapva. Ez csak egy kis ízelítő a múltból, melyet elvettünk utódainktól. Sajnos ezek a területek le lettek csapolva. 1952-ben egy láncaltapas traktor húzott egy barázdát pusztánk több részén, utat nyitva némi vízelvezetésnek. Kezdték eltűnni a vízállásos területek. Kegyelemdöfést a vízrendezés adott. A 60-as évek közepén megépült a nagykörösi Pálfáji erdő mellől induló Peitsik-csatorna kiépítése és annak mellékágai. Ez már nemcsak a felesleges vizet vit-

te el, hanem a csatorna fenékküszöbéig lecsökkent a vízszint. A vízzel együtt eltűnt az élővilág is. Hol is voltak a nádasok? Csabai-nádas, Jenei-nádas, Madari-nádas, Szente-nádas. Ezen felül a tanyák melletti vályogos gödrök nádasai. Persze a nád fontos építési anyag volt. Még a 60-as évek végén a Tsz. építőbrigádja télen nádvágással foglalkozott. 1952-ben 17,3 ha nádas tartott nyilván a statisztika. Érdekes, hogy ez a terület 2020-ra alig csökkent, 15,2 ha-ra. Persze ezek már csak a cikk elején említett szállingózó nádasok. A korábban több helyen állandó vízzel borított terület ma már szántó művelési ágba van.

V.F.

Focipálya helyén iparterület

Az egykori, használaton kívüli focipálya ipari övezetbe sorolásáról még 2015-ben döntött a képviselőtestület. Az összesen 2,6 ha-os területből egy telek már 2017-ben értékesítésre került, majd ezt követően 2018-ban nyújtottunk be sikeres pályázatot (TOP-1.1.1-16-BK1-2017-00009), melyből 168 millió Ft támogatást nyertünk ipari infrastruktúra kialakítására. A fejlesztéssel előldleges célunk a kisvállalkozások telephelyigényének biztosítása volt.

A terület későbbi megosztása során hét helyrajzi szám: egy szervízút és 6 különböző méretű telek került kialakításra. A projekt megvalósítása keretében a telkek megközelítését szolgáló szervízút nagy teherbírású burkolatot kapott, illetve az egész terület körbe lett kerítve. A kialakított telek mindegyike rendelkezik víz-, szennyvíz-, villamos energia- és gáz lekötéssel, valamint külön tolókapuval. A szervízútnál a tujasor telepítése mellett csapadékvíz szikkasztó árkok és közvilágítás is létesült, illetve a közeli transzformátor állomás cseréje is megtörtént.

A telkek a pályázat fenntartási ideje alatt (kb. 5-6 év) biztosan önkormányzati tulajdonban maradnak, később a testület döntésétől függően akár értékesíthetők is. Napjainkban zajlik a bérlok pályázat útján történő kiválasztása. A bérbe adás egyik sarkalatos feltétele, hogy 3 éven belül gazdasági tevékenység folytatására alkalmas építményt kell rajta létesíteni. Jelenleg több az érdeklődő a rendelkezésre álló telkek számánál, de reményünk szerint közös telekhasználattal ez a probléma is orvosolható lesz.

- kut -

SZENTKIRÁLYI HÍRMONDÓ - független közéleti lap

Megjelenik havonta. Kiadja Szentkirály község önkormányzata. **Felelős kiadó** Szabó Gellért polgármester. Telefon: 06 76 597 011. E-mail: polgarmester@szentkiraly.hu.

Felelős szerkesztő: Vecsei Ferenc, telefon: 06 70 214 1325.

Munkatársak: Katzné Almási Zsuzsanna iskolaigazgató, Balázs Hajnalka lelkész, Kenyeres Ambrusné, Takácsné Kis Márta, Kenyeres Dénes, Dr. Kenyeres Tibor, Kutasi Ferenc, Molnár Zsolt plébános, Szabó Gellért polgármester. **Szerkesztőség címe:** Polgármesteri Hivatal, 6031 Szentkirály, Kossuth Lajos u. 13. telefon: 06 76 597 011, **E-mail:** sztkhirmondo@gmail.com

Az újságcikkek leadási határideje minden hónap 3-ig, lehetőleg elektronikus formában a fenti címre.

Készül 300 példányban. Nyomda: Kécske Nyomda Kft. Tiszakécske, telefon: 06 76 441 519. Felelős vezető: Tóth Géza.

A hírmondóval, és a hirdetésekkel kapcsolatos további információk a www.szentkiraly.hu honlapon.

Pontos idő: a biológiai óra szerint (téli vagy nyári időszámítás)

Évezredek óta az emberek időbeosztása a természetes világossághoz igazodott, amely kijelölte az alvás és az ébrenlét, a munka és pihenés idejét. Bár a modern életforma ezt a rendet felülírja, belső biológiai óránk működésének legfontosabb ingere a napfény. Az ehhez igazodó cirkadián ritmus a sejtekben is kimutatható és meglepően pontos: közel (cirka) 24 óra időtartamot jelent egy nap.

Az Európai Unió döntése alapján 2021-ben minden országnak véglegesen be kell állnia a választott téli, vagy nyári időszámításra. Ez után megszűnik az óra átállítás. A magyar kormány egyelőre nem határozott ez ügyben. Ami biztos: idén tavasszal még marad minden a régióban, március 28-án hajnali kettőkor háromra állítottuk az órát.

Az óraátállítás valójában durva beavatkozás az alvás-ébrenlét ciklust szabályozó ciklusba. Alváskutatók szerint az emberek többségét megviseli az ilyenkor jelentkező, az időzónák átlépéséhez hasonló hatás. Amióta van téli és nyári időszámítás, a Magyar Alvás Szövetség szakmai érvekkel harcol ellene. A fizioiógiai, vagyis a csillogászati változásokkal összhangban a téli időmérés áll, ehhez képest nyáron, a reggeli alvást megrövidítve egy órával korábban kell felkelni. Amit bárki megtehet saját elhatározásából, ha szeretné. De nem jó rákényszeríteni azokra, akiknek különösen nehezükre esik alkalmazkodni: a gyerekekre, a bölcsődésektől a nulladik órára félálomban érkező iskolásokig, az őket keltő és fuvarozó szülők, az idősekre, akik nehezebben élnek meg, hogy az érzékszerveik szerint máskor van dél, mint amikor az óra mutatja. Nyári esteiken pedig, még világosban, nehezebb ágyba dugni és elaltatni a gyerekeket.

Bagoly vagy pacsirta?

Bioritmus alapján a legtöbb ember a két véglet között, vagyis a kora reggel energiával telten, könnyen ébredő pacsirta, és az este aktív, későig dolgozó, ám reggel nehezen felkelő bagoly típus között helyezkedik el. De nem véletlen, hogy például Angli-

ában 9 órakor kezdődik az iskola, és az irodai munkarend is. Fontos a bioritmus fenntartása, mert a szervezetben az alvás és ébrenlét mellett fontos folyamatokat is szabályoz, például az emésztést, a testhőmérsékletet, vagy a hormonszintek változását. A felborult bioritmus miatt zavart szenved többek között az adrenalin, az alvás közben termelődő növekedési hormon, vagy a fizioiógiai alváshoz szükséges melatonin előállítás.

Mit számít egy óra?

Sokan tapasztalják, hogy a home office miatt könnyen felborulhat a napi rendjük, és ennek érzik is a negatív hatását. Ma már az sem ritka, hogy a munkavállaló egy tengeren túli cég alkalmazottjaként az otthonában éjszaka ül a számítógép elé. Ennek hátránya hamarosan jelentkezik, mert nem mindegy, mikor dolgozik, és mikor pihen az ember. Jól ismert jelenség, hogy a bioritmus, a pihentető alvás és az immunrendszer működése összefügg, például a váltott műszakban dolgozók körében nagyobb az alvászavarok, a szív- és érrendszeri, valamint gyomor- és bélrendszeri panaszok, valamint egyes daganatos betegségek kialakulásának kockázata. A nyári óraátállításkor elszenvedett egyórás idővesztést az emberek többsége 4 – 14 nap alatt heveri ki. Addig viszont sokan feszültek, nyugtalanok, és mérhetően megnő a figyelmetlenségükkel összefüggő balesetek száma.

Két jó tipp

Ha utazás közben több időzónát lép át az ember, megkönnyítheti az alkalmazkodást a melatonin (alvás elősegítő hormon) szedése. Akkor is hasznos lehet bevenni, ha csupán egyórás különbséget kell áthidalni. A mindennapi ébredést teszi kellemesebbé a fényterápia. Ehhez meghatározott fényerejű lámpát javasolnak, ami gátolja az alvató hatású melatonin termelődését, így aktívabban indulhat a nap. A természetes fényben eltöltött idő hozzájárul a biológiai óra finomhangolásához.

Téli vagy nyári?

Az alváskutatás, a napszakos ciklusok jelentőségének és szerveződési

mechanizmusainak feltárásáért elnyert Nobel-díj, a baleseti statisztikák és még sok minden más arra tanít bennünket, hogy az órát nem célszerű átállítani, sem pedig a koránkelést erőltetni. Szakértők szerint az eredeti, az időzónáknak megfelelő idő visszaállítása lenne a legésszerűbb megoldás, vagyis a télen megszokott rendben zajlana az életünk. A döntést megkönnyíti, hogy gazdaságossági vizsgálatok megállapították, ma már elhanyagolható az óraátállítással elért energia megtakarítás.

Hogyan kezdődött?

Az óraátállítás ötletét a Párizsban diplomáciai küldetést teljesítő amerikai Benjamin Franklin vetette fel először a Journal de Paris című lapban írt satirikus esszéjében 1784-ben. Azt javasolta a franciáknak, ha spórolni akarnak a gyertyával, keljenek fel korábban. A nyári és téli időszámítást 1916-ban, az első világháború alatt vezették be Németországban és az Osztrák-Magyar Monarchiában, hogy csökkentsék az áramfogyasztást. Még ugyanebben az évben követte példájukat a Brit Birodalom, Franciaország és más országok. A mezőgazdasági szektor nyomására a két háború között számos európai és észak-amerikai ország elutasította a nyári időszámítást, mert a haszonállatok rosszul viselték az óraátállítást.

Legutóbb 1998-ban vezették be ismét a nyári (március utolsó vasárnapja) és a téli időszámítás (október utolsó vasárnapja) kezdetét összehangolva az Európai Unión belül. Megszüntetését is egyeztetniük kell a tagállamokkal.

Margó néni

Ron Fletcher: „A mozgáshoz úgy közelíts, ahogy az élethez: lelkesedéssel, örömmel és hálával. Mert a mozgás az élet, az élet pedig a mozgás. Mindkettőtől azt kapod, amit beleteszel!”

GARABONCIÁS DIÁK

A bihari Sárréttől a kiskunsági Homokig

„Te, Jákó, talán éppen azért, mert elég későn jutottál fel a Parnasszusra, elég hamar megtanultad, hogy ne siess el semmit, és senkit ne sietess. Ez volt a készülődés kora. Tartózkodásod a dolgok menetébe való cselekvőlegesen beavatkozástól védeltséget nyújtott ahhoz, hogy a saját munkáidon zavartalanul pepecselj; hogy sokat dolgozz, és sokat selegel, s hogy amit szorgos munkával bevégezel, attól a legfanyalgóbb kritikus se tagadhassa meg a »példás műgonddal íródott« minősítést. Csak jóval később és véletlenül ismerted fel, hogy milyen borzasztó következményekkel jár feladnia az embernek az alkata szabott eszmét: a tartózkodást, a be nem avatkozás filozófiáját.”

„Egy alkalommal, a korábbinál nagyobb perpatvar végén barátnőd azt kérdezte, hogy „olvastad-e, ismered-e őket, hallottál-e róluk egyáltalán?” ... Olvasta őket a fene, válaszoltad ingerülten. Olvastál te már eleget, s az sem kevés, amit éltél, ez a harmincharmadik lakóhelyed, ami feljogosít arra, hogy ezután csak írsz, negyvenen felül vagy, késve kezdted, lépéshátrányban vagy, szorít az idő, s nem vagy sem kritikus, sem kékharisnya, hogy ilyen meg olyan irodalmi divatokról, »hullámokról« fecserésszél. Egyébként a kérdézt szerzők művei ott vannak betűrendbe rakva a könyvespolcon, mert mindegyikbe beleolvastál, de semmi újat nem villantottak fel előtted, még azt sem, hogy ismernek a klasszikusokat; ha némelyikük mégis, azok sem tudnak a lopott kincsekkel mit kezdeni, művészi eszközeik gyarlók, otrombák, primitívek; életérzésük, amit mégis papírra kennek vagy karcolnak, az nem az irodalomtörténetre, hanem a pszichiátriára tartozik. ...”

Eme két idézet Zám Tibor szociográfiai író Anyajegy című kisregényéből valók. Zám Tibor 1984-ben hunyt el. Élete utolsó éveiben (1977-1984) lakóhelye Szentkirály volt, a korábbi ún. Vágó-köri (felső-szentkirályi) tanyai népiskola épületében. Földi nyughelye is ez, hamvai az épület kertjében várják a feltámadást.

Zám Tibor országos és maradandó híré szociográfiai író, illő hát, hogy maga választotta életszínhelyén, több alkotásának születési helyén emlékeztet életben tart-suk.

Zám Tibor 1929-ben Berettyóújfalun született, Ártádon nevelkedett, ifjúkora és felsőbb iskolái Debrecenben teltek. Fialtal felnőtként ismerkedett meg, s ábrándult ki a szocializmusnak nevezett valamiből.

Saját szemének és tapasztalatainak hitt az ideológiával szemben. Később is e szemlélete és éleslátása alapozta meg írásait.

Negyven éves koráig Debrecenben, annak környékén, majd rövid ideig Heves megyében élt. Népiskolai tanítói oklevéllel, változatos élethelyzetekben, munkahelyeken. Egyetemi tanársegéd, tanyai népiskolai oktató, könyvtáros, hogy néhány példát említsünk. 1969-ben Bács-Kiskunba költözött. Kecskemét, majd Szentkirály lett otthona a Duna-Tisza közén. Az 1969-ben induló, s hamarosan havilappá váló FORRÁS című folyóirat – irodalmi, szociográfiai, művészeti lap – adott teret szociográfiai és szépirodalmi írásainak.

Az erőszakos társadalom-átalakítási kísérlet, az ún. szocialista berendezkedés az élet minden területét áthatotta, talált tehát bőségesen megírni valót. Szociográfianak nevezzük az írói módszerekkel, szépirodalmi eszközökkel megírt társadalomrajzot. „A szépirodalom és a publicisztika határvidékén egyensúlyozó műfajnak, a szociográfianak volt felelőse és művelője a szerkesztőségben egészen haláláig, országos szinten is magas fokon.” – írja róla 2019. évi visszaemlékezésében a Kecskeméten élő Alföldy Jenő irodalomtörténész. (Forrás, 2013. március) Ugyancsak ő írta: „... érdeklődését a tanyavilág, és általában a permhelyzetben élő, mezőgazdasági munkából élő emberek életmódja, megélhetési körülményei, küszködése és életképessége kötötte le. Vállalta írásainak publicisztikai jellegét, mert közösségi érzelmű író volt.”

„... nem akarta kihívni maga ellen a sorsot, de a pusztá tények felsorakoztatásával már sikerült fölkaparnia a hazai, különösen a Bács-Kiskun megyei tanyapolitika állóvizét. Az pedig eléggé posványosnak, olykor elnyeléssel fenyegetően mocsarasnak bizonyult. Zám Tibor oltathatatlanszenvedéllyel, éber figyelemmel járta az országot, főként Bács-Kiskun tanyavilágát és falvait. Ez a megye még ma is bővelkedik a szórványtelepülésekben. A Berettyóújfalun született, s a vidéki élet iránt különösen fogékony író, úgy sejtem, azért választotta a szociográfia műfaját, mert maga is »alulról jött«, a hazai lakosság szegény sorsú, plebejusi rétegéből. A gyenge fizikumú, testi szenvedésével naponta megküzdő író és mezőgazdasági szakember egy igazi értelmiségi öntudatával fölverte szálát szembe saját hátrányos helyzetével. A szegénység és elmaradottság miatt nehéz sorsú emberek között

találta meg értelmes és közhasznú tennivalóit. A szó talán ósdi cseng, de elkötelezett író volt. A szociográfia műfaját is tévesen véli az esztéták egy része elavultnak. Kimondható viszont, hogy ma hiányzik a tényirodalom művelőinek utánpótlása. Pedig a közelmúlt nagy változásai is érdemesek volnának a föltárára. ...alighanem legsikeresebb szociográfiai könyvében, a Tanyabejáróban (1977) olvasható az írónak az a szociográfiai fogantatású műve, amelyről elmondható: nagy port vert föl a maga idején. Érthető a nagy érdeklődés, a „közbotrány”, amelyet okozott megjelenésekor. Szesztemerek címmel olvasható. Kiderül belőle, hogy a görbe út választására hajlamos tanyaiak fölöttébb csábító tevékenységre kaptak rá: a borhamisításra és a zugpálinkafőzésre.”

Az 1960-as évtized első éveire befejezett erőltetett téjeszesítés a hetvenes években hozta el az izgalmakat, amikor az állam kezdte volna gazdaságilag saját lábra állítani a „termelőszövetkezeteket”. Ezek akkorra egy-egy falu szinte legnagyobb munkáltatójává váltak. A meglepetés tartós maradt, kiderült, hogy állami támogatások (szanalás – akkori műszóval) nélkül életképtelenek voltak a téeszék. Zám Tibor jónéhány írása mutatja be a kényszer-szövetkezetek torzulásait. (Mennyit ér a téeszelnők?, Szanaló termelőszövetkezetek, és a lászófalvi témájú: Ahová a sors vet)

Zám Tibor önmagát is éles szemmel boncolta, vizsgálta, így lehetett karcos, határozott kritikus is. Irodalmi önarcképe a Jákó név, bővebben Jákó Márton. Szépirodalmi művei örök életűek. A férfi-nő párkapcsolatok körében írásai felérnek néhány félévnyi egyetemi tanulmánnyal is.

A mai szentkirályiaknak abban az örömben van részük, hogy a FORRÁS folyóirat az első számától teljes terjedelmében digitalizálva van, méghozzá kereshető formában, így könnyedén olvasható a FORRÁS-ban Zám Tibor legtöbb írása! [library.hungaricana.hu → Könyvtári dokumentumok → Irodalmi lapok].

Zám Tibor emléket Ártádon közösségi ház és könyvtár, abban kiállítás élteti. Pályatársa, Kunszabó Ferenc találó szavait idézzük végül: „Mert súlya csak nőni fog a múlt időben mindaddig, míg a két pont közötti egyenes nemcsak a mértanban lesz legrövidebb út, hanem az életben is.” (Éleslövészlet, Forrás, 1985. 8. szám)

Békesség veletek! A kö marad. Zám Tibor emléke is.

--bor--

KATOLIKUS ÉLET

Kedves Testvérek!

Az utóbbi időben egyre több olyan statisztikával találkozhatunk, hogy a depressziós és szorongó emberek száma a világjárvány hatására növekszik. Ingerültebbek, búskomorabbak, aggodalmaskodóbbak lettünk, és nem csupán a fertőzéstől való félelmünk miatt, hanem a munkánk és a megélhetésünk bizonytalanságának következtében is. A kapcsolataink távolságtartóbbak lettek, nem találkozunk, nem ünneplünk egymással, nincsenek családi és baráti összejövetelek. Féltjük egymást és féltjük magunkat. Ez a félelem pedig megnehezíti azt, hogy optimisták és kiegyensúlyozottak tudjunk maradni.

A következő történettel szeretnék a kedves Testvéreknek segíteni egy kicsit, hogy a sok viszontagság közepe is keressék az Élet szép oldalát, vegyék észre a legapróbb dolgot is, aminek lehet örülni, és segítsék egymást - ha csak telefonon is - ennek a nehéz időszaknak az átvészelésében.

Mindenkinek egészségben megálldott, szép napokat kívánok!

Sándor olyan srác volt, aki tényleg meg tudott örjíteni. Mindig jókedvű volt és mindig tudott valami pozitívat mondani. Ha valaki megkérdezte, hogy van, azt válaszolta:

- Ha jobban lennék, kettő lenne belőlem!

Született optimista volt. Ha valamelyik ismerősenek rossz napja volt, Sándor azt mondta neki, hogy a helyzet pozitív oldalát kell néznie. Annyira kíváncsivá tett a természete, hogy egy nap odamentem hozzá és azt mondtam:

- Ezt egyszerűen nem értem. Nem gondolkozhatok mindig pozitívan. Hogy csinálod ezt?

Sándor azt válaszolta:

- Ha reggel felkelek, azt mondom magamnak: két lehetőség van. Választhatsz, hogy jó vagy rosszkedvű akarsz-e lenni. Minden alkalommal, ha történik valami, magam választhatok, hogy elszenvedője legyek a helyzetnek vagy tanulok belőle. Minden alkalommal, ha odajön valaki hozzám, hogy panaszkodjon, elfogadhatom a panaszkodását, vagy felhívhatom a figyelmét az élet szépségeire. Én a második lehetőséget választottam.

- Jó, rendben, de ez nem olyan egyszerű. - szoltam közbe.

- De, egyszerű. - mondta Sándor - Az élet csupa választási lehetőségéből áll. Te döntöd el, hogyan reagálsz a különböző helyzetekben. Választhatsz, hogy az emberek hogyan befolyásolják a hangulatod. A mottóm: te döntöd el, hogy hogyan éled az életed.

Elgondolkoztam Sándor szavain. Rövid idővel később elhagytam a gyárat, hogy önálló legyek. Szem elől tévesztettük egymást, de gyakran gondoltam rá. Néhány évvel később megtudtam, hogy Sándor súlyos balesetet szenvedett. Leesett egy kb. 18 méter magas toronyról. 18 órás műtét és sok hetes intenzív ápolás után Sándort elbocsátották a kórházból fémtámaszokkal a hátában. Mikor meglátogattam, megkérdeztem, hogy érzi magát.

Azt válaszolta:

- Ha jobban lennék, kettő lenne belőlem. Szeretnék látni a sebemet?

Lemondtam róla, de megkérdeztem, hogy mi játszódott le benne a baleset pillanatában.

- Nos, az első, ami átsuhant az agyamon az volt, hogy a lányom - aki pár hét múlva jön világra - jól van-e? Mikor pedig a földön feküdtem, em-

lékeztem, hogy két lehetőségem van: választhattam, hogy élek vagy meghalok.

- Féltél? Elvesztetted az emlékezedet? - akartam tudni.

Sándor folytatta:

- Az ápolók valóban jó munkát végeztek. Végig azt mondogatták, hogy jól vagyok. De mikor begurítottak a sürgősségre, láttam az orvosok és nővérek arckifejezését, ami azt jelentette:

Halott ember. És tudtam, hogy át kellennem az irányítást.

- Mit csináltál? - kérdeztem tőle.

- Nos, mikor egy felvételis nővérke hangosan megkérdezte, hogy allergiás vagyok-e valamire, igennel válaszoltam. Az orvosok és nővérek csöndben várták a válaszom. Mély levegőt véve visszaordítottam: a gravitációra!

Mialatt az egész csapat nevetett, elmagyaráztam nekik: az életet választottam. Tehát úgy operáltak meg, mintha élő lennék és nem halott.

Sándor a tehetséges orvosoknak köszönhetően maradt életben, de csodálni való hozzáállásának is. Tőle tanultam meg, hogy mindennap lehetőségünk van választani, teljes életet élni. Hozzáállás kérdése minden.

Ezért ne aggódj amiatt, mi lesz holnap. Ne engedd, hogy a félelem tönkre tegye a napjaidat és megfosson az örömteli élettől. Ez persze nem azt jelenti, hogy ne legyünk óvatosak és ne tartsunk be az adott helyzetben minden biztonsági előírást, de találjuk meg a mindennapjainkban mindazt a sok szépet, ami körülvesz minket és örüljünk a legkisebb jónak is az életünkben. Merjünk mosolyogni, nevetni, rácsodálkozni a világra és mindenekfelett – bízni a Gondviselésben.

REFORMÁTUS ÉLET

Jézus mondja: „Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek, de nem úgy adom nektek, ahogy a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, s ne féljen!” János 14,27.

Óriási erő van ebben az Igében! Jézus az utolsó vacsoránál mondja el mindezt, a halála előtti búcsúzás óráiban. Nyíltan, őszintén, megrendítően beszél. De ma nekünk szól! Abban a helyzetben szól ma nekünk, amiben most vagyunk! Sokaknak változott az élete a járványban (online tanulás, otthoni munka). Vannak, akiknek nem – egyszerűen csak a bizonytalanság szele csapta meg. De sokan betegek, vagy a szerettük van a kórházban, és vannak, akikért küzdenek, hogy életben maradjon. De olyanok is vannak, akiket a gyász sötétsége borít be.

Megannyi nyugtalanság és félelem vesz minket körül. Ezt az Igét gyakran olvasom fel temetéskor, a sírnál, vigasztalásképpen! Jézus búcsúzik ezzel, és Ő vigasztal és hosszú távú vigasztalást ígér. Azt ígéri, hogy ha majd elmegy és nem lesz a tanítványokkal, akkor elküldi maga helyett a Vigasztalót, a Vigasztaló (Pártfogó) pedig a Szentlélek. Az Atya és a Fiú Lelke. A Szentlélek,

a mi Vigasztalónk legyen ma is, aki megtanít mindenre a Jézus útján, és békességet ad (de nem úgy, ahogy a világ adja).

Micsoda bátorítás ez ebben az időszakban! A Szentlélekre van szükségünk. Vigasztalásra, és ő kész megadni nekünk! A mi „dolgunk” csak az, hogy elfogadjuk, hagyjuk, hogy ő vigasztaljon. Óriási ajándék ez! Jézus a jelenlétével vigasztal, azzal, hogy bennünk van és munkálkodik! Vajon találkozzunk-e vele magunkban? Érezzük-e a békességet? Bennem van-e a Szentlélek?

Feltehetjük ezeket a kérdéseket a csendességünkben! Mit tehetnék azért, hogy átéljem ezt a békességet?

Mire és kire nézek, kire tekintek? Én lelkem, vigasztalódj!

Ez az Ige engem nemcsak arra hív, hogy vigasztalóddam, hanem arra is, hogy vigasztaljak! A vigasztalás az én feladatom is, ha bennem munkálkodik a Szentlélek! Igenis az! Akkor

is lehet másokat vigasztalni, ha mi nem vagyunk jól, ha vigasztalásra szorulunk! „Aki mást felüdít, maga is felüdül!” (Péld.11,25)

Békességet is tudunk adni, nyújtani, megértő szeretettel. Ez lehet a feladatunk. (Elengedhetetlen a beleérző, megértő szeretet, az empátia, a dolgok nem elkenése, nem leiki-csinylése! Ne mondjuk: „Ó, ez semmiség!” Hanem mondd ezt: „Megérttem, hogy így érzel!”

Mindezt otthon kell elkezdni a családomban, sőt, saját magamon: engedem, hogy vigasztaljon a Szentlélek! Vigasztalódom, és ebből erőt nyerve vigasztalhatok másokat, mert Jézus, a világmindenség királya, azt mondta nekem is: „Ne nyugtalankodjék a te szíved, s ne féljen!” Ámen.

ALKALMAINK

Református alkalmaink személyesen egyelőre szünetelnek – Online módon a youtube csatornákon azonban megtalálhatóak vagyunk.

Napóleon, a franciák császára 200 éve hunyt el

A több mint 250 éve született Bonaparte Napóleonról már több könyvtárnyi irodalmi és tudományos mű látott napvilágot. Tudósok, történészek és művészek kutatták és dolgozták fel e csodálatos szellem zsenialitásának titkát és üstökösként induló pályafutását. Nagyon sok író és történész valóban csodálta Napóleon kivételes történelmi tetteit, államférfiúi nagyságát. Hogyan bontakozott ki a napóleoni hőskölte-mény?

Ifjúsága és tanulmányai

Már a származása is kész regény-téma lehetne. Ugyanis nem is francia vér folyt az ereiben, és mégis Franciaországot tette naggyá, hatalmassá! A család második gyermekeként született Napóleon, 1769. augusztus 15-én, a Korzika szigetén lévő Ajaccóban. Elemi iskoláit szülővárosában kezdte el. Majd a szülei, a 10 éves gyermeket beadták a briennei katonaiskolába.

Napóleon főleg a matematikában és a földrajzban jeleskedett. 1784-ben a 14 éves fiút beírták a Párizsban lévő tüzértiszti iskolába. Napóleon kadét nagyon jó tanuló volt, szeret-te a reál-tárgyakat. Jól elsajátította a katonai ismereteket, a harcászat és a stratégia alapjait! 1785-ben kitűnő minősítéssel avatták alhadnaggyá s kinevezték a Valenceben állomásozó tüzérezredhez. Minden kezébe kerülő könyvet szívesen olvasott, a szabályzatokat alaposan megtanulta. Nagyon érdekelték a különböző tudományok. Főleg a hadtörténelem kötötte le a figyelmét. A francia forradalom idején és utána viszont már a politika felé orientálódott.

Bonaparte színre lép

1789. június 14-én a francia nép elfoglalta a monarchia gyűlölt jelképét, a Bastille épületét. Napóleon érdeklődve figyelte és tanulmányozta az eseményeket. Igyekezett tájékozódni a zűrzavar és tanácstalanság légkörében. Mint korzikai hazafi egyetértett a forradalmi változásokkal. 1789-92. között sokat tartózkodott szülőföldjén, ahol részt vett a politikai megmozdulásokban. Kitűnt, hogy elkötelezettje a forradalomnak, Korzikának is érdeke, hogy Franciaországgal eggyé váljon.

Párizsban a hegyparthoz csatla-

kozott. 1793-ban, mint tüzérkapitány Toulonnál, a tüzérségével az ellenség közé kartácsolt. A védők feladták állásaikat. Ekkor figyeltek fel a forradalom politikusai a fiatal tüzértisztre. 1794 februárjában előléptették Bonapartét dandártábornokká!

A forradalom tábornoka

1795. október 5-én a királypártiak ellen Napóleonra kérték fel. Ő habozás nélkül vállalkozott a tömegoszlatásra. Ezzel a direktóriumnak tett jelentős szolgálatot, akik hálájuk jeléül kinevezték a 27 éves tábornokot a francia belföldi hadsereg főparancsnokává. Bonaparte felvázolta elképzeléseit a direktóriumnak. Válaszul kinevezték az ausztriai tartományok ellen Itáliába küldendő intervenciós hadsereg parancsnokává.

Fényes győzelmek az osztrák seregek ellen

Bonaparte tábornok 1796. március 26-án Nizzában átvette elődjétől a mintegy 36 ezer főnyi lerongyolódott, fegyelmezetlen hadat. Bonaparte rövid idő alatt megfegyelmelte seregét, rendezte zsoldjaikat. Beszédet intézett hozzájuk, kiáltványokkal tudatta szándékát a főtisztjeivel és a lakossággal.

Bonaparte fővezér megkerülte serege egy részével az Alpokat, Isonzónál, Rivolinál, Brentánál, Gradisánál és Lodinál legyőzte a létszámfölényben lévő osztrák hadakat. Bevette Mantovát is. A francia seregek legyőzték a Károly főherceg vezette főerőket is. 1797. április 18-án önhatómúlág ideiglenes békét kötött Ferenc osztrák császárral. Október 17-én véglegesítették a békeszerződést. A direktórium vezetői december 10-én ünnepélyesen fogadták a győztes tábornokot. Bonaparte főparancsnok az olaszországi hadjárata idején önállóan intézkedett. Államokat döntött meg, újakat létesített, békét és szerződéseket kötött. Párizsban újabb tervekkel bombázta a direktóriumot.

Bonaparte Egyiptomban

A tábornok azt a képtelen ötletet javasolta, hogy célszerű lenne meghódítani Egyiptomot. Ezzel az angolok Kelet-indiai gyarmatai kerülnének veszélybe. Az egyre népszerűvé váló tábornok szabadkezet kapott a kalan-

dos utazásra. Többhónapos előkészület után 1798. május 19-én indult 90 hajóval, 38 ezer emberrel a merész és vakmerő útra. A fedélzeten tudósok és művészek is voltak. Útközben elfoglalta Máltát. Alexandria közelében partra szállt, s rohammal bevette a várost. A piramisoknál a mamelukok hadát szétverte, majd bevonult Kairóba. Viszont Nelson angol admirális az abukiri tengeröbölben legyőzte az ott lévő francia hajóhadat. Bonaparte több szíriai várost is meghódított. Ennek ellenére a hadjárat nem volt túl sikeres. A Párizsból kapott rossz hírek hatására néhány száz emberével hajóra szállt s hazatért. 1799. október 9-én Fréjus kikötőben a tömeg óriási üdvözléssel fogadta.

A konzulátus élén

Bonaparte hamar felismerte a kedvező politikai helyzetet. Nemi segítséggel feloszlatta a parlamenti ellenzéket. A direktórium tagokat pedig lemondásra kényszerítette. Konzulátust hoztak létre a köztársaság vezetésére, mely csak három tagból állt. Első konzul Bonaparte tábornok lett, majdnem korlátlan hatalommal.

Bonaparte tisztában volt azzal, hogy hatalmát csak a harctéri sikerek biztosíthatják. Két hadsereget szervezett. Az egyiket a németek ellen küldte. A másikat pedig ő vezényelte Itália ellen. 1800. június 14-én Marengónál a szövetségesek seregét megverte. Ferenc császár békét kért a franciáktól. A béke idején néhány évet hazája belső ügyeinek rendezésére fordított.

Felállította a francia Nemzeti Bankot, fejlesztette az ipart és kereskedelmet. Valásbékét hirdetett. Az iskolákat az állam felügyelete alá helyezte. Legfontosabb alkotása a Code Napóleon Törvénykönyv. Minden ember egyenlő a törvény előtt! Megalapította a Francia Becsületrendet. Az általa szervezett intézmények zöme a mai napig fennáll. 1802-ben élethossziglani konzullá választotta a szenátus.

Napóleon, a császár

Napóleon nem elégedett meg az örökös konzuli címmel, többet akart! 1804. december 2-án Párizsban, VII. Pius pápa jelenlétében császárrá koronázták. Természetesen, mint császár sem ült a babérjain! A környező államokat meghódította. Angliát is el akarta foglalni, de a koalícióra lépett országok ezt megakadályozták. 1806-ban létrehozta a Rajnai

Szövetséget. A poroszokat Jénánál legyőzte, bevonult seregei élén Berlinbe. Sándor cárral 1807-ben Tilsitben kötött békét. 1809-ben bevonult a francia sereg Bécsbe. Napóleon kiáltványt intézett a magyarokhoz. A felkelt magyar nemes-ség csapatait Győrnél legyőzte.

1812-ben mintegy félmillió sereg-gel megtámadta Oroszországot. Kutuzov orosz tábornagy kerülte a nyílt ütközetet, inkább a visszavonulást és a felperzselt föld taktikát alkalmazta. Napóleon bevonult az üresen hagyott Moszkvába, de az oroszok városszerzte gyújtogatásokat hajtottak végre. Napóleon a megmaradt csapataival igyekezett még a tél beállta előtt visszavonulni, ám az oroszok, a hideg tél és az éhínség elpusztította a francia sereg zömét. Kevés kíséretével tért vissza Párizsba. A környező leigázott országok

szövetkeztek ellene, és 1813-ban Drezda mellett és Lipcsénél, a Népek csatájában megrendítő vereséget mértek a franciákra. Napóleon kénytelen volt lemondani. Először az Elba szigetre, majd a Szent Ilona szigetre száműzték, ahol 200 évvel ezelőtt, 1821. május 5-én meghalt.

Napóleon, akinek a harctereken oly sok babér termett, a politikában figyelmen kívül hagyta az erőviszonyokat. A francia forradalom tábornoka zsarnoki egyeduraltat épített ki. Zsenialitása nem terjedt ki mindenre. Törvényszerű volt a bukása. Stendhal írta róla: „Isten megteremtette Napóleont, aztán jó időre megpihent...”. Bonaparte Napóleon az emberiség egyik legnagyobb alakja. Nagy kár, hogy olyan sok háborút kezdeményezett, és nem kímélte az emberi vért.

Kenyeres Dénes

Iskolai beíratás a szentkirályi iskolában

Értesítjük az érintett szülőket, hogy a 2021/2022. tanévre történő általános iskolai beíratásokra az alábbi időpontokban kerül sor a Kecskeméti Tankerületi Központ iskoláiban:

2021. április 15. és 16. Tanköteles gyermekét a szülő köteles a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára be-

írtni (Nkt. 72. § (1) bek. b) pontja). A 19/2021. (III.10.) EMMI határozat alapján: Az óvoda és az általános iskola – a járványügyi szempontok figyelembevételével – beosztást készít a 2021/2022. nevelési évre, valamint a tanévre történő beíratkozás időpontjára vonatkozóan.

Időpont egyeztetése céljából keresse telefonon Rohács Mihályné

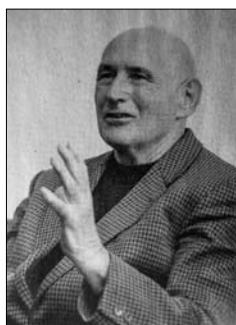
iskolatitkárt: 70/240-8425. Az általános iskolába elektronikus úton is be lehet iratkozni a 2021/2022. nevelési évre, illetve tanévre. A felvételtől első fokon az iskola igazgatója dönt, elutasítás esetén a fenntartó Kecskeméti Tankerületi Központ igazgatója hivatott a felülbírálati kérelmet elbírálni.

*Katzné Almási Zsuzsanna
intézményvezető*

KÖSZÖNET

Tisztelt Szentkirályi Hirmondó Szerkesztőse!

Nagyonszépen köszönöm, hogy helyet adtak újságukban a rólam szóló cikknek, mely életutamról visszaemlékezésről íródott. Szülőfalumból

többet értesítettek, hogy olvasták a cikket. Akárhon járrok, mindig eszembe jut szülőfalum. Szívem mindig Szentkirályért dobog. További szép éveket kívánok Szentkirálynak és lakosainak. Üdvözlettel: Varga Pál nyugalmazott rendőr alezredes.

Tanácsok bicajosoknak

Itt a tavasz, rengetegen veszik elő a biciklijüket és vágnak neki a környék felfedezésének. A bicikli használatának azonban szigorú szabályai vannak és tévedünk, ha azt hisszük, hogy úgysem büntetnek meg. Megbüntetnek, ha megszegjük a szabályokat, sőt jókora bírság is fizethetünk, ha hibázunk.

A bírság mértéke elérheti akár a 300 ezer forintot is. A legkisebb helyszíni bírság 5 ezer, a legnagyobb 50 ezer forint. Leggyakrabban a biciklivel való irányváltoztatásra vonatkozó szabályokat szegik meg, illetve hiányos a jármű kivilágítása. Ha fél éven belül kétszer büntetnek meg, akkor akár 70 ezres bírságot is kiszabhatnak ránk. Ha szabálysértést követünk el, abban az esetben a rendőrség dönt első fokon, esetleges jogorvoslat esetén pedig a bíróság, ebben az esetben a bírság, akár elérheti a 300 ezer forintot is.

A KRESZ alapján a kötelező felsze-

reléseknek meg kell lenni a kerékpáron, ezek pedig a következők: 1. könnyen kezelhető, megbízható kormány; 2. egymástól független fékrendszer, mely száraz és nedves időben is megbízható; 3. csak csengő hangot adó jelzőberendezés; 4. elől fehér vagy kadmiumsárga fényszóró, legalább 150 méterre világító helyzetjelző; 5. hátra piros fényt adó, legalább 150 méterről látható helyzetjelző lámpa; 6. elől fehér, hátul piros fényvisszaverő háromszög 1-1 darab, vagy akár 2 db hátul, szimmetrikus elhelyezéssel; 7. legalább az első keréken, legalább 2 db küllőprizma, mindkét oldalra működő fényvisszaverővel; 8. az első fehér vagy kadmiumsárga és a hátsó lámpa a biciklit hajtó emberen is lehet; 9. fényvisszaverő mellény viselete kötelező, ha lakott területen kívül úttesten, leállósávon, útpadkán közlekedik. Tessék betartani, és biztonságosan kerekézni.

-szerk-

Az év rovara 2021. - Kacsafarkú szender

Az év rovara címért versengés első helyezetteje a kacsafarkú szender lett. A lepkék rendjébe, a szenderfélék családjába tartozik ez a kecses, csodálni való rovar. A kacsafarkú szender fontos jelzője, hogy potroha végén jellegzetes, kacsafarokhoz hasonló szőrpamacs van. Rendszerint nappal szendereg, vagyis pihen, innen eredhet a szender elnevezés. Akkor kezd el repülni, mikor a többi lepke nyugovóra tér. A kacsafarkú szender vándorlepke, a Földközi-tengertől a sarkkörig, az Atlanti óceántól Japánig előfordul. Hazánkban vándorlepkeként tartjuk számon, azonban az utóbbi években már vannak áttelelő példányai is, lassan állandó lakónkká válik. Teste erőteljes, áramvonalas, nagy szemekkel. Szárnyának fesztávolsága 4-5 cm. Csápja vastag, pödörnyelve testhosszának megfelelő. Általában nappal lehet a legnagyobb eséllyel találkozni vele, főleg a délutáni órákban. Az időjárással kapcsolatban sem nagyon válogatós, akár csendes esőben is szárnyra kel. Gyorsan, cikázva repül, sőt képes egy helyben lebegni, vagy akár hátrafelé repülni. Ezek a helyváltoztatások csak úgy hajthatók végre, ha közben a lepke folyamatosan érzékeli saját helyzetét, repülési irányát. Ebben legfőképpen a csápjai segítik, melyeken elmozdulást érzékelő szőrök helyezkednek el. Ezek az érzékszőrök nyújtanak információt a gyors elmozdulásokról, míg a lassabb mozgásoknál

látására támaszkodik. A merész manőverek során hátulsó szárnyai és potroh-pamcsai kormányfelületként működnek. Szárnyaival 85-öt csap másodpercenként; ezt szemünk már nem képes követni, ezért szárnyait elmosódva látjuk – viszont jól hallható zümmögő hangot kelt. Egész alkata a gyors repüléshez és a hirtelen irányváltásokhoz idomult: emiatt keskenyek a szárnyai, áramvonalas a teste. Virágok nektárjával táplálkozik, ilyenkor viszont a legtöbb lepkével ellentétben nem száll le, hanem lebegve szívja hosszú, kinyújtott pödörnyelvével a nektárt. Egyes kutatások szerint a fajnak figyelemreméltó a memóriája, mert ugyanaz az egyed több napon át rendszeresen visszatérhet ugyanahhoz a virágágyáshoz, nagyjából ugyanabban az időpontban. A lepke repülési módja sok energiát igényel, ezért a bő nektárhozamú virágokat részesíti előnyben. Alkalmanként a nektáron kívül más édes, energiadús folyadékokat is megkóstolhat. Mivel vándorlepke, az imágó hazánkban bárhol, akár még nagyvárosok közepén is felbukkanhat, ha az erkélyeken megtalálja kedvenc tölcseres virágait, pl. a petúniát, a levendulát, de a virágokban gazdag természetes gyepekben, réteken is találkozhatunk vele. Hozzánk a Földközi-tenger mellékéről érkezik évről évre, már április elején megjöhetnek az első egyedek. A nőtény párzás után még táplálkozik, majd felke-

resi a hernyó tápnövényét: leggyakrabban galaj. Csak napsütötte növényre pétézik, és még ilyenkor sem száll le. A kis hernyók gyorsan fejlődnek, éjjel-nappal táplálkoznak, nem rejtőznek el a növényen. Vastag, húsos testűek, mint a szenderhernyók általában. Az érett hernyók változatos színűek, de általában hamvaszöldek. Ezekkel találkozunk gyakran, amint az utakon gyalognak, bábozódó helyet keresve. Az első nemzedék lepkéi júniusban bújnak ki bábjukból, ezek utódaiból szeptemberre kelnek ki a második nemzedék imágói. Az őszi imágók egy része visszavándorol délre, más része pedig telelőhelyet keres magának; ilyenkor épületekbe vagy barlangokba húzódnak (a fagyot nem bírják). A sikeresen áttelelt lepkék márciusban ébrednek fel téli álmukból. A verőfényes napokon már a gyümölcsfák virágain táplálkoznak, hogy erőt gyűjtsenek a szaporodáshoz. Ezzel a táplálkozásukkal beporzást is végeznek. Óvjuk, védjük ezt az ártalmatlan rovar. (A cikk az internet felhasználásával készült.)

-szerk-

Egy kis csillagászat

Elgondolkodott-e már a kedves olvasó, hogy mekkora a világegyetem, melynek mi is része vagyunk? A csillagászok 14-15 milliárd fényévre teszik, hiszen a mai műszerekkel ilyen távolságból tudnak érzékelni. (Egy fényév az a távolság, amit a fény egy év alatt tesz meg. A Nap 8 perc fényidőre van.) Éltető csillagunk a Nap, a Tejútnek nevezett spirális korong alakú galaxis tagja. Napunkhoz hasonló sok milliárd csillaggal együtt eddig még nem látott központ körül kering. Naprendszerünk 150 km-es másodpercenkénti elképzelhetetlen sebességgel rója a köröket. Galaxisunkban nem mindenütt egyforma a csillagok sűrűsége.

Megpróbálom Naprendszerünket érzékeltetően lekicsinyíteni, szemléltetni bolygórendszerével együtt. Ha a Napot 1,5 m-es nagyságú gömbnek vesszük és Szent István szobrunknál képzeljük

(egyébként 1,5 millió km átmérőjű, és 150 millió km-re van tőlünk), akkor Földünk ettől 150 méterre kering, nagysága 1,3 cm-es diónak felel meg, Holdunk pedig egy kövér borsószem nagyságú, és 38 cm-re van Földünkötől. A Jupiter bolygó testvérünk ebben a vázlatban már 600 méterre van Napunktól a maga 15 cm-es nagyságával és a 20-nál is több bolygóval együtt. A gyűrűs Saturnusz 1,5 km-re van Napunktól. A legkisebb bolygó, melytől megvonták ezt a titlust, már 6 km-re van. Megállapíthatjuk, hogy Naprendszerünk ebben a kicsinyítésben éppen csak elférne Szentkirály területén. Elképzelni is nehéz azt az óriási energia mennyiséget, melyet napunk erre a térségre sugároz. A Plútóval még nem zárul le Naprendszerünk, van még távolabb az üstökös övezet, ahonnan néha látványos látogató érke-

zik. Milyen messze van a legközelebbi csillag, az Alfa Centauri? A valóságban 4 fényév, modellünkben ez 40.000 km. Bőven elférünk egymás mellett, semmi aggodalom az ütközés miatt. A legközelebbi csillagváros az Androméda köd, mely hatalmas galaxis. Amíg nem volt ennyire szennyezett a légkör porral és fénnyel, derült augusztusi estéken szabad szemmel is látható volt néhány 10 évvel ezelőtt. Ez a galaxis óriási sebességgel száguld Tejútrendszerünk felé, és néhány milliárd év múlva találkoznak. Lehet, hogy lesz néhány csillag ütközés, azonban mint a futballisták, a csillagok nagy része is elmegy egymás mellett. Persze addig Tejútrendszerünkben keletkeznek új csillagok, míg mások kihunynak. Semmi ok az aggodalomra! Jó kis elmélkedést világunkról.

Vecsei

HIRDETÉSEK

* Szentkirályon, és a vele szomszédos településeken szántót, legelőt, kaszálót vásárolnék vagy bérelnék. Bencsik Jenő, telefon: 06-20/9424-219

* Szentkirályon 3 helyrajzi számon 10 és fél hektár legelő eladó. Érdeklődni a 70/442-7008-as telefonszámon.

* Szentkirály vonzáskörzetében, szántót bérelnék, vagy vásárolnék! Szabó Sándor 06-30-258-4495.

* Szentkirályon 2 ha szántó (44 AK) eladó a Kincses dűlőben. Tel.: 30/336-3203.

* Eladó földterület gazdasági épülettel: Szentkirályon a Jász út és a Templom dűlő közelében eladó 2,7 ha terület (1,7 ha legelő, 0,9 ha szántó) a rajta lévő 8x60 m nagyságú gazdasági épülettel. A terület bekerített, állattartásra is alkalmas telep. Érd: 06-30/33-63-203 telefonon.

* Batátapalánta előjegyezhető. Vecsei Ferenc. 06 70 214 1325.

ÉTKEK, TIPPEK, FORTÉLYOK

Medvehagymás spagetti

Elkészítés: 25 perc

Hozzávalók: 125 g bacon, 250 g zöldborsó, só ízlés szerint, bors ízlés szerint, 200 g mascarpone, 1,5 dl víz, 1 csokor medvehagyma, 500 g spagetti tészta.

1. A bacont felkockázzuk, és serpenyőbe tesszük, majd felöntjük annyi vízzel, ami pont ellepi, és közepes lángon melegíteni kezdjük. (Így kívül ropogós, de belül puha marad.) Egészen addig pirítjuk, amíg zsírája nem sül és szép barna nem lesz.

2. A megpirított szalonnát egy szűrőlapáttal kivesszük, és félretesszük.

3. A visszamaradt zsírhoz hozzáadjuk a zöldborsót, sózzuk-borsozzuk, és letakarjuk, majd 10 percig pároljuk.

4. Ha a borsó már puha, akkor hozzáadjuk a mascarpone sajtot és a vizet, majd alaposan elkeverjük, hogy feloldódjon. Az egészet összemelegítjük, majd a legvégén hozzáadjuk a felaprított medvehagymát, és beleforgatjuk.

5. Sós vízben kifőzött spagettivel tálaljuk.

Anyakönyvi hírek

Született: Szakter Tamara 2021. 03. 27. anyja neve: Fülöp Réka.

Házasságot kötött: Száraz Andrea és Horváth Tamás 2021. 03. 13., Hojsza Krisztina és Bódog Szabolcs 2021. 03. 13.

Elhunyt: Győrfi Balázsné élt 93 évet szül. név: Balogh Julian-na.

Március időjárása

Gyakorlatilag az egész hónapban anticiklon uralkodott térségünkben. Erre az időjárási tényezőre a leszálló légmozgás jellemző, magas légnyomással, melyben kevés a csapadékképződési hajlam. A szikrázó napsütést rendszerint hűvös hajnalok követik. Nem történt ez másképp márciusban sem. Az első három hét nem éppen márciusi volt. Nappal 6-10 C fok körüli értékeket mérhettünk. Hajnalonta azonban gyenge, sőt 19-étől 23-áig kemény reggeli fagyok voltak, akár -6 C fokokkal 2 méteres magasságban. Azt még nem lehet tudni, hogy a kajsi-, és a sárgabarack mennyire károsodott, veszélyben-e az ideai termés. Felmelegedés csak a hónap végén volt 16-20 C fokokkal, fagymentes reggelekkel. A gyümölcsfák esetében a veszélyt az jelentette, hogy mérsékelt hideg volt januárban és februárban, a termő rügyek erősen megmozdultak. Erős monília fertőzés várható, főleg ott, ahol elmaradt a lemosó permetezés. Sajnos

a csapadékhány előre vetíti árnyékát, főleg a gabonafélék esetében.

A hónap végén már beindították az öntöző berendezéseket. A talajokban nincs tartalék nedvesség. Korán bekövetkezik a nyugvó talajvízszint csökkenés. A Tisza is kevés ideig volt magas szinten, így nálunk nem érvényesült a hatása.

A vándormadarak közül az örvös-galambok a hónap elején megjelentek, kevés van belőlük. A kerti és a mezei rozsdafarkúak hónap közepén jelentek meg, a fészeképítéssel vannak elfoglalva. Fecskék viszont nem érkeztek időben. A gólyák érkezése is vontatott volt. A mieink itt vannak.

Csapadékviszonyok: 11-én 0,3 mm, 12-én 0,2 mm, 13-án 0,3 mm, 14-én 1,6 mm, 19-én 1,3 mm. Összesen 3,7 mm. A sokévi átlag 29 mm. A nyugvó talajvíz szinte egy hónap alatt nem emelkedett, még a február végi szinten van 310 cm-re a talajszinttől.

V. F.

Fontos

Az újságcikkek leadási határideje: minden hónap 3. napjával bezárólag. Ettől eltérés csak előzetes egyeztetés esetén lehetséges. A cikkeket lehetőleg elektronikus formában kérjük a szerkesztőség címére: sztkhirmondo@gmail.com

A hirdetésekkel kapcsolatos tudnivalók

Előfizetőknek: az apróhirdetés évi egy alkalommal ingyenes, továbbiakban 10.- Ft szavanként. Nem előfizetőknek 20.- Ft szavanként. A keretes hirdetés az alábbi táblázat szerint. Előfizetők részére 50 % kedvezmény. A hirdetést minden esetben bizonylatolás kíséri. A hirdetés árát a Polgármesteri hivatal pénztárában lehet befizetni, vagy utalni.

Hirdetési tarifák:

1/1 oldal 230x180 mm 10.000 Ft

1/2 oldal (álló, fekvő) 180x125 mm 6.000 Ft

1/4 oldal (álló, fekvő) 125x90 mm 5.000 Ft

1/8 oldal 90x60 mm 3.000 Ft

1/16 oldal 60x45 mm 1.000 Ft.

A fenti összegek az Áfát nem tartalmazzák. Számlaszám a befizetésekhez: 11732208-15338246

A hónap gyógynövényei a galagonya és a gyermekláncfű

A galagonya

Sokan nem is tudják, hogy az utak mentén, erdőséleken, lankás domboldalakon, réteken, vizesárok szélén, április végén, május elején, fehér menyasszonyi ruhába öltözött tüskés cserje milyen hatásos gyógynövény. Teljes virágzásban levő ágvégeit gyűjtsük, szellős helyen szárítsuk, száradás után morzsoljuk. Ez a tea alapanyaga. A galagonya a szívgyógyszere.

Az isteni gyógynövény az öregedő szív elixírje, szívelégtelenség, ritmuszavarok, artériás görcsök elleni természetes gyógyszer, kiváló értágító. Hatóanyagai serkentik a szív működését, a keringést, vérnyomás- és koleszterincsökkentő. Nyugtató hatása miatt krónikus álmatlanság kezelésére is alkalmazzák. Hosszú távon is lehet használni, fiataloknak és idősebbeknek egyaránt, mert nem halmozódik fel a szervezetben, így túladagolás nem fordulhat elő. Szabó Gyuri bácsi ajánlása alapján, rendkívül jó szíverősítő és szívnugtató. Jótékony hatással van a fáradt, túlterhelt, stresszben élő szívre, rugalmasan tartja a szívizomsejteket, az érfalakat. Serkenti a szívizom vérellátását. Teája értágító és vérnyomáscsökkentő hatású, fogyasztása javallt koszorúér-betegségek esetén. Segít a vérkeringési problémák enyhítésében, visszaszorítja az érlemeszesedés kialakulását.

Gyógyteának a virágos hajtásvégből készítünk forrázatot, 15 percig áztatjuk, szűrjük. Szívpanaszok esetén naponta 2-3 csészevel is lehet inni belőle. Ha nyugtató célból fogyasztjuk, lefekvés előtt langyosan igyuk meg. Ha vízhajtásra használják, mert arra is jó, akkor napközben igyák meg.

A gyermekláncfű

Áprilisban besárgul a határ a milliónyi virágzó pitypangtól. Erről a szerény kis virágról nem is gondolnánk, hogy milyen sokoldalú gyógynövény, nevezhetjük mindenki által ismert gyomnövénynek is.

Leveleiben rendkívül magas a vitamin és ásványi anyag tartalom. Megta-

lálhatóak benne az A, B, C, D vitaminok, a cink, a vas, a kalcium, a magnézium és a kálium. A teljes növény fogyasztható a gyökerétől kezdve a virágjáig. A különleges kesernyés aromával rendelkező leveleit lehet használni saláták ízesítésére, a gyökeréből, ha kiszárítjuk, frissítő hatású tea készíthető. A leveleit érdemes a virágzás előtt szedni, amikor még zsenge. Virágzáskor a szárát és a virágát érdemes fogyasztani, mert ilyenkor tartalmazzák a legnagyobb mértékben a jótékony hatású anyagokat. A gyökere pedig bármelyik időszakban hatékonyan használható. Teája vízhajtó és méregtelenítő hatású. Számos kutatás tanulmányozza a gyermekláncfű rákellenes hatását. Az már bebizonyosodott, hogy a gyermekláncfű rendkívül nagy arányban

tartalmaz antioxidánsokat, melyek képesek semlegesíteni a káros szabadgyököket, ezáltal elősegítik az egészséges sejt-képződést. Kutatások eredményei azt is igazolják, hogy a gyermekláncfű anélkül képes elpusztítani a rákos sejteket, hogy az egészségeseket károsítaná. Kedvezően hat a cukorbetegségre, serkenti a hasnyálmirigy működését, mely által fokozódik az inzulintermelés, így jó hatást gyakorol a cukorbetegségre. Természetesen fel lehet használni frissen, vagy szárított formában. Használjuk hát a gyógynövényeket egészségünk megőrzésére. A gyógynövények felhasználásakor kérjük házi orvosunk, vagy gyógyszerész véleményét. (E cikk saját tapasztalat és a wikipédia felhasználásával készült.)

Vecsei

Közérdekű telefonszámok

• Általános segélyhívó: 112 • Rendőrség: 107 • Kecskeméti Rendőrkapitányság: 0676 484-684 • Tiszakécskei rendőrőrs: 0676 441-155 • Körzeti mb. Urbán Ferenc: 0670 624- 8060 • Hatósági állatorvos Dr. Molnár Gyula: 0670 776-5920 • Szabó Gellért polgármester: 0670 3371-341 • Dr. Szűcs Zsolt háziorvos: 0630 9832- 966 • Kovácsné Lázár Ilona tanyagondnok: 0670 977-8287 • Deák Béla tanyagondnok: 0670 380 2196 • Polgárőrség: 0670 3371-340 •